

INKTAAP

JOOST OOMEN

**HET PARADIJS
VAN SLAPEN**

ROMAN | QUERIDO

FALUN ELLIE KOOS

roman

ROUWDOUWERS

atlas contact

Esther Gerritsen
GEBIED 19

'Briljant.' - NRC (★★★★★)

DE GEUS

Juryrapport

UTRECHTS STEDELIJK GYMNASIUM

Inhoudsopgave

Inleiding	p.3
Gebied 19	p.4
Het paradijs van slapen	p.7
Rouwdouwers	p.10
Conclusie	p.14

De Inktaap

Inleiding

Het was doodstil in de grote bibliotheek en het enige wat je hoorde was het zachte tikken van de klok, die op precies half elf stond. De Inktaap keek even op van zijn boek en staarde naar buiten. Het was pikdonker.

'Morgen', dacht hij met een kriebel in zijn buik, 'morgen is het eindelijk zover!'

Buiten zorgden de weinige lantaarnpalen maar voor een zwak, schemerig lichtje. Binnen was het gelukkig nog niet helemaal donker, want er brandden overal nog kleine leeslampjes. In de verte hoorde hij opeens de houten vloer kraken. Hij luisterde goed en hield zijn adem in, maar het werd al snel weer muisstil. Er was niemand, hij was echt alleen in het enorme gebouw.

Het leek wel alsof de lampjes steeds iets zachter gingen branden. De Inktaap werd toch wel echt heel erg moe nu. Hij liet zijn boek op zijn schoot zakken en wreef in zijn ogen. Het getik van de klok maakte hem slaperig. Terwijl hij dacht aan de dag die hem te wachten stond, vielen zijn ogen langzaam dicht.

Gebied 19

De Inktaap gleed dieper de slaap in. Het was koud en stil, en hij stond op een brede lege straat. Rijen huizen, maar geen mensen. Ergens in de verte blafte een hond. Hij liep erop af. Tussen twee geparkeerde auto's zat een kleine bruine hond met hangende oren, zijn snuit op zijn poten gelegd. Hij keek op toen de Inktaap dichterbij kwam, maar stond niet op. Zijn ogen stonden moe.

‘Hallo?’ zei de Inktaap. ‘Waar is iedereen?’

De hond keek de straat in, naar het einde waar de weg ophield en gewoon leeg werd. ‘Weg.’ zei hij.

‘Weg waarheen?’

‘TOI-700 d. Een andere planeet. Ietsjes groter dan de aarde.’ De hond snoof. ‘Ietsjes grotere huizen. Ietsjes ruimere straten. Mijn baas is er niet bij.’

De Inktaap keek om zich heen. De huizen zagen er normaal uit, gordijnen dicht, auto's geparkeerd, maar het voelde verkeerd. Te stil. ‘En jij?’

‘Ik wacht.’ De hond legde zijn kop weer op zijn poten. ‘Ik heet Toto, trouwens.’

‘Ik ben de Inktaap.’ Hij ging naast hem zitten op het koude asfalt. ‘Waarom is je baas niet meegegaan?’

‘Er was een comité,’ zei Toto. ‘Ze kozen wie er mee mocht. Zoveel schrijvers, zoveel metselaars. Ergens was er een grens. En mijn baas zat net aan de verkeerde kant van die grens.’ Hij zweeg even. ‘Zijn vrouw wel. Zijn zoon ook.’

De Inktaap zei niets.

‘Kom,’ zei Toto na een tijdje. Hij stond op en liep naar een voordeur verderop in de straat. De deur stond op een kier. Dit was zijn huis. Binnen rook het naar stilstaande lucht. Op de keukentafel stond een vaas met een opgerolde brief erin, en een strip antidepressiva die bijna

op was. Toto snuffelde even aan de poten van de stoel en ging er toen onder liggen, precies zoals hij dat elke dag deed.

‘Hij is er niet,’ zei de Inktaap.

‘Nee,’ zei Toto. ‘maar ik ben er wel.’

Een tijdje zeiden ze niets. Buiten was het zo stil dat de inktaap het tikken van een klok kon horen, ergens diep in het huis. Toen sprak Toto weer, bijna fluisterend. ‘Ze doen daar iets met de hersenen. Gebied 19, noemen ze het, een stukje dat alles bewaart wat je hebt meegemaakt. Ze zeggen dat ze de pijn eruit halen. De trauma's. De slechte herinneringen.’ Hij keek naar de lege vaas op tafel. ‘Klinkt mooi, toch?’

De Inktaap zei niets.

‘Maar je kunt het goede niet bewaren zonder het slechte. Het is hetzelfde stukje.’ Toto keek op. ‘Jij vergeet toch ook niet zomaar iemand, hè?’

De Inktaap schudde zijn hoofd.

‘Mooi,’ zei Toto zacht. Hij legde zijn kop op zijn poten en sloot zijn ogen. ‘want herinneringen zijn het enige wat ze je niet kunnen afpakken.’ Hij zweeg even. ‘Dat is tenminste wat ik mezelf vertel.’

piep

‘Hey, Anne hier! *Gebied 19* was een verassend origineel boek! Ik las er snel doorheen, het concept van het verhaal was erg goed. Wel vond ik de schrijfstijl wat simpel, het leek voor wat jongere kinderen geschreven, wat niet bleek uit de inhoud van het verhaal. Vaak werden er delen van het verhaal niet of minder duidelijk uitgelegd, zoals wat er gebeurt met zijn vrouw. Hierdoor werd ik wat minder meegesleept door het verhaal en kon ik er moeilijk inkomen. Al met al een goed boek, de verhaallijn was eenvoudig te begrijpen, maar de schrijfstijl overtuigde mij helaas net niet.’

piep

‘Hoi, dit is Ids! Het lezen van *Gebied 19* vond ik entertainend en makkelijk. Met een erg toegankelijke en directe schrijfstijl las ik snel door dit boek. Ook wilde ik steeds weten wat er aan de hand was en hoe het verhaal verder zou gaan. Wat ik minder sterk vond aan het boek was de uitwerking van de ideeën: over de andere wereld wordt bijvoorbeeld niet veel uitgelegd, dingen zijn gewoon hoe ze zijn. Je wordt dus met veel vragen achtergelaten, waarvan ik dacht dat ze wel beantwoord konden worden. Al met al was het een prima en toegankelijk boek, maar toch ook zeer teleurstellend.’

piep

‘Hoi, Oweis hier! *Gebied 19* was voor mij een vlot en prettig boek om te lezen. De taal is toegankelijk en de hoofdstukken zijn lekker kort, waardoor ik er snel doorheen ging. Wat het verhaal interessant maakt is de vaagheid. Gerritsen laat veel onuitgesproken, en dat werkte voor mij juist goed. Het bleef in mijn hoofd hangen, ik bleef vragen stellen. Wie heeft dit bedacht? Waarom hij niet? Wat gebeurt er echt op die planeet? Alleen vond ik op sommige punten dat ze die vragen toch iets meer had mogen beantwoorden. Niet alles, maar net genoeg om je wat minder in het duister te laten tasten. Al met al een boek dat ik zeker zou aanraden, juist omdat het je aan het denken zet.’

piep

‘Hallo, dit is Iulian, en dit is mijn eerste voicemail! *Gebied 19* vond ik het beste van de drie geselecteerde boeken, hoewel er nog dingen inzaten die ik niet super goed vond. Ik vond het boek leuk, vooral door de inhoud. Sciencefiction, vol spanning en onzekerheid past zeker bij mij als lezer. Jammer genoeg waren ook dingen die niet uitgelegd werden in het boek. Er kwamen steeds nieuwe dingen naar voren met weinig uitleg. Ik had verwacht dat ik, als lezer, aan het einde van het boek het hele verhaal zou begrijpen, maar dat was niet zo. Misschien was het de bedoeling dat het boek juist vaag blijft en dat de lezer het zelf moet uitpuzzelen.’

piep

Het paradijs van slapen

Tijdens zijn diepe slaap in de bibliotheek belandde de Inktaap in een tweede droom. Het was een zonnige dag en hij stond in een achtertuin van een huis. Toen hij door een raam van het huis naar binnen keek zag hij daar twee mannen.

Één oudere man die op een stoel zat en één jongere man. De jongere man stond naast de oude man met een spuit in zijn hand. Op een tafeltje naast de stoel stond een fotolijst en een beeldje van een schaap. De oude man zag er tevreden uit terwijl hij zijn ogen dicht had. De jonge man leegde de spuit in een infuus dat aan de arm van de ander bevestigd was. De Inktaap keek hoe het leven uit het lichaam van de oudere man verdween. De Inktaap kreeg er een raar gevoel bij. Gek genoeg kon hij voelen dat de meneer het niet erg vond om te sterven.

De Inktaap liep snel naar de achterdeur van het huis en wilde er doorheen gaan, maar toen hij de deur opendeed en erdoorheen liep, was hij ineens omgeven in een totaal ander gebied. In plaats van dat hij het huis binnenliep, liep hij over duinen. Hij keek uit over de zee en het strand, terwijl koele wind langs zijn vacht blies.

De zon was onder aan het gaan en in het tegenlicht zag hij daar op het strand het silhouet van een giraffe. Het was een bizar beeld: een giraffe op het strand.

Langzaam liep de Inktaap naar haar toe. Ze had niet door dat iemand haar aan het naderen was.

‘Hallooooo?’ zei de Inktaap, terwijl hij zijn nek naar boven boog om naar de giraffe toe te praten. De giraffe moest goed kijken om daar beneden de Inktaap te zien staan, ze zei: ‘Mijn naam is Zuri, wie ben jij?’

Waarop de Inktaap antwoordde: ‘Ik ben de Inktaap.’ Meer wist hij niet wat hij zeggen kon.

‘Aha, jij bent dus de Inktaap!’ zei Zuri, terwijl ze moest lachen uit vreugde. ‘Ik heb lang op je gewacht!’

‘W-waar ben ik?’ vroeg de Inktaap op een verwarde toon.

‘Je bent nu op het strand van Terschelling. Je was net getuige van het einde van het leven van Gerrit. Gerrit heeft een mooi leven geleid en vond dat hij er nu een mooi einde van kon maken. Hij heeft een belangrijke boodschap voor jou: hij was namelijk van mening dat je tijdens je leven, je moet inspannen om zoveel mogelijk mooie dingen mee te maken.

Hij heeft gezegd: “Als je een huis zou bouwen met maar één klein raampje erin, schijnt maar één keer per dag de zon erdoorheen. Terwijl als je heel veel ramen bouwt, dan wordt de kans veel groter dat je net op de goede plek staat en het licht op je voeten valt. De zon kan je niet sturen, maar de ramen maken is toch iets wat je wel zelf kunt doen.”

Hou deze boodschap goed in je achterhoofd, Inktaap.’

piep

‘Hi, hier is Anne weer! Ik heb *Het paradijs van slapen* net uit en wat een mooi boek is dat! Prachtige schrijfstijl en het verhaal was erg diepgaand. Wel soms met wat details die onnodig waren, maar verder was het erg mooi. Ik werd helemaal meegesleept in het verhaal, ik kon zodra ik was begonnen met lezen het boek niet meer wegleggen! Wel dus soms delen die het tempo er een beetje uithaalde, maar over het algemeen een heel fijn boek om te lezen, en erg origineel!’

piep

‘Hallo, het is Ids weer! *Het paradijs van slapen* was prachtig geschreven en heeft een mooie boodschap. De schrijfstijl van Joost Oomen is wat voor mij vooral opviel aan het boek; op momenten voelde het alsof je een gedicht aan het lezen was. Ook had het een prachtig einde dat je aan het denken zette over hoe je je leven moet leiden. Dit waren voor mij grote pluspunten. Wat ik een beetje jammer vond, was dat er soms te lang op sommige aspecten in het leven van Gerrit werd ingegaan die niet echt belangrijk voelden, waardoor het een beetje saai werd. Uiteindelijk was *Het paradijs van slapen* af en

toe een beetje saai, maar vooral super mooi geschreven en zeer interessant.'

piep

'Hoi, Oweis hier! *Het paradijs van slapen* was een boek met een prachtige schrijfstijl. De twee afwisselende perspectieven werkten goed, het hield het verhaal fris. Oomen schrijft op een manier die je meevoert, het las vlot weg en voelde bijna alsof je zelf op Terschelling stond, met de wind om je heen. Wat het thema betreft, euthanasie bij een voltooid leven, spreekt me dat persoonlijk niet aan. Ik begrijp dat het voor sommige mensen een bewuste keuze kan zijn, maar het is iets wat ik zelf nooit zou overwegen. Dat maakte het soms lastig om me volledig in Gerrit in te leven. Toch is het een mooi en goed geschreven boek, en de boodschap dat je zelf ramen moet bouwen om het licht binnen te laten blijft hangen.'

piep

'Hoi, Iulian hier. Eerlijk gezegd, *Het paradijs van slapen*, geschreven door Joost Oomen, behoort niet tot een van mijn favoriete boeken. Waarom? De schrijfstijl is mooi, inderdaad, het neemt je mee in het verhaal, maar de inhoud van het boek vond ik niet echt interessant. Ik hou meer van boeken vol actie, spanning en die een beetje losbreken van de werkelijkheid. *Het paradijs van slapen* was heel erg gefocust op het levensverhaal van één personage, dus dat vond ik niet super fijn. Het afwisselende perspectief was het enige wat me hielp om door te blijven lezen...'

piep

Rouwdouwers

De Inktaap zakte ver, het werd steeds donkerder. Toen hij zijn ogen opendeed, stond hij in een klein trappenhuis, de muren zagen geel uit van oude lampen. Een kinderfiets lag onderaan de trap en één wiel stond scheef. Boven hing een peertje zonder kap, het zoemde zacht. Hij klom omhoog. Op de overloop lagen twee honden. De ene zwart met karamel gekleurde, glanzende vacht, oren half rechtop: Bella. De andere ietsjes kleiner, met een grijze snuit en een litteken over zijn flank: Lucien. Ze keken op toen hij naderde, maar stonden niet op. Bella gromde laag, meer als een soort waarschuwing. Lucien hijgde zacht, tong uit zijn bek.

‘Wie zijn jullie?’ vroeg de Inktaap. Bella tilde haar kop op.

‘Bella.’ Lucien draaide zijn oren. ‘Lucien.’ Hij keek naar Bella, alsof hij om toestemming vroeg om verder te mogen praten.

‘Jij bent geen echte aap.’

‘Nee,’ zei de Inktaap. ‘ik ben de Inktaap.’

Bella knikte langzaam, alsof dat alles verklaarde. Ze wees met haar snuit naar de deur rechts van hen. De binnenkant was donker, maar er kwam een geur naar buiten: natte was, koude soep, iets dat lang niet gelucht was.

‘Daar woont Broos nu alleen,’ zei Bella. ‘mama is weg. Papa ook. Ze zeiden dat ze terug zouden komen, maar dat deden ze nooit.’

De inktaap keek naar de kier, waar de deur op stond. Iemand had een deken voor het raam gehangen, maar die was afgezakt.

‘Waarom zijn jullie hier?’ vroeg hij. ‘Wij zijn er niet echt.’ zei Lucien. ‘Wij zijn alleen wat over is. Een stukje dat niet mee mocht. Hij trok zijn poten dichterbij. Ze hebben ons in een hoek gestopt. Niet echt een hoek, maar zo voelt het. Met een label: te oud, te kapot, te veel herrie.’ De Inktaap ging naast hen zitten. De tree was koud door zijn vacht heen. ‘Er was een dag,’ zei Bella zacht, ‘dat alles kapotging. Papa schreeuwde, mama hilde, Broos hield zijn oren dicht. Daarna was het

stil. Doodstil. Alsof iemand het geluid had uitgezet.’ Ze keek hem aan, voor het eerst echt. Haar ogen leken te oud voor een hond.

‘Ze zeiden dat het beter was. Dat Broos ergens anders beter af zou zijn. Maar beter bestaat niet als je Ada achterlaat.’ Binnen in de flat hoorde je iets vallen. Een glas misschien. Het brak niet, rolde alleen door.

‘Willen jullie naar binnen?’ vroeg de Inktaap.

Bella schudde haar kop: ‘We mogen niet. Ze zeggen dat we hem verdrietig maken als we komen. Maar hij is al verdrietig. Zij tekent altijd hetzelfde: een huis met een kruis erdoor. En dan nog een kruis. En nog een.’

‘Weet je wat rouwdouwers zijn?’ vroeg Lucien uit het niets.

De Inktaap schudde zijn kop.

‘Mensen die rouwen, maar het niet mogen laten zien.’ zei Bella. ‘Ze douwen het weg. Onder de vloer. In hun buik. Tot het eruit komt als iets anders. Boosheid. Een lege plek waar vroeger iemand zat.’ Ze keek naar haar poten. ‘Ada is een rouwdouwer die niet eens mag rouwen. Want ze was veel te klein. Te stil. En Broos.... Broos kon het niet douwen. Hij brak.’

De Inktaap zweeg. Hij dacht aan alle boeken in de bibliotheek, hoe ze soms gewoon open worden geslagen op een pagina die niemand ooit meer zou lezen. Lucien stond op, rekte zich langzaam uit. Hij was stijver dan hij eruitzag. ‘We gaan nu,’ zei hij. ‘maar zeg tegen Broos dat Ada er nog is. Niet echt. Maar wel een beetje. En dat wij wachten. Altijd wachten.’ Ze liepen de trap af, de schaduw in. Hun poten maakten geen geluid. De Inktaap bleef zitten. Het huis ademde langzaam uit. Het trappenhuis vouwde zich dicht als een boek dat je nooit meer open zou slaan.

piep

‘Hey, je raadt het al: dit is Anne! Wat een diep verhaal was *Rouwdouwers*... Over een gebroken gezin zoals dit worden wel vaker

boeken geschreven, maar dit is toch wel weer op een originele manier gedaan. Je leeft mee met de hoofdpersoon, omdat je wordt meegesleurd in al haar verwarrende gevoelens, en dat zorgt er ook voor dat dit boek je meesleept. De schrijfstijl is wel echt iets wat je mooi en fijn moet vinden, wat ik wel vond, maar het was moeilijker lezen dan de meeste boeken voor onze leeftijd. Persoonlijk vond ik het een prachtig, diepgaand boek en zeker het lezen waard!’

piep

‘Heyy, je luistert weer naar mij, Ids! *Rouwdouwers* was een boek dat je raakt. Falun Ellie Koos omschrijft gevoelens en gedachten erg gedetailleerd, waardoor je echt in het hoofd van de hoofdpersoon wordt getrokken. De gebeurtenissen en gedachten in het boek voelen heel echt. Ook waren de lengtes van de hoofdstukken lekker kort, waardoor ik snel door het boek heen ging. In het begin kwam ik alleen een beetje moeilijk in het boek en door het gehele boek voelde ik me niet echt aangespoord om het verder op te pakken. Hoewel het verhaal mij niet helemaal heeft gegrepen, heeft Koos toch een sterk verhaal neergezet.’

piep

‘Hoi, Oweis hier weer! *Rouwdouwers* was voor mij een wisselend boek. De schrijfstijl is origineel, het hele verhaal leest als een soort brief van Ada aan haar jongere broer, wat een interessante keuze is. Alleen kon ik me moeilijk inleven in Ada, waardoor ik er nooit echt in werd meegesleurd. De stijl vond ik op zich knap bedacht, maar het maakte het lezen ook zwaarder en soms saai. Wat ik ook wil meegeven: voor een prijs gericht op jongeren vraag ik me af of dit de juiste keuze is. De thematiek is heftig en gaat over zware onderwerpen die niet voor iedereen geschikt zijn. Een moedig boek, maar niet voor iedereen.’

piep

‘Hoi, Iulian hier. *Rouwdouwers* had ik aan het begin onderschat. Het leek saai en doelloos, net zoals veel andere sombere verhalen die ik

had gelezen. Maar ik bleef strijden en ik kwam steeds verder. Toen begon het steeds interessanter te worden. Het boek is heel artistiek en abstract geschreven, wat goed is, omdat je beter moet focussen tijdens het lezen om alles te begrijpen. En als je het begrijpt, realiseer je hoe diep het verhaal echt gaat. De relatie tussen Broos en Ada vond ik heel leuk om te volgen door de pagina's heen. Ook vond ik het best interessant dat het boek deels is geïnspireerd door het echte levensverhaal van de auteur.'

piep

Conclusie

De bibliotheek was gevuld met een diepe rust. De Inktaap lag daar, opgekruld tussen stapels papier en halfopen geslagen boeken, diep in een slaap die wel eeuwen leek te duren. Zijn borstkas ging langzaam op en neer. Hij lag daar zo vredig, hij leek wel op te gaan in een paradijs van dromen, een plek zonder tijd.

Anne, Ids, Iulian en Oweis stonden om hem heen. Ze bleven even stil, een beetje jaloers op de rust die hij uitstraalde.

‘Kijk hem nou liggen,’ fluisterde Anne met een glimlach. ‘Het is daar in zijn hoofd waarschijnlijk heel rustig. Geen kritische jury’s, geen lastige discussies, wat fijn. Eigenlijk zouden we hem gewoon moeten laten liggen, toch? In die ontspannende, eindeloze slaap.’

Iulian knikte instemmend. ‘Helemaal waar. Het is de perfecte droomwereld. Geen wekkers, geen verplichtingen, alleen verhalen waar je ongestoord over kan dromen. Het ziet er zo vredig uit dat ik er bijna zelf naast wil gaan liggen.’

Maar ze wisten dat ze niet waren gekomen voor die slaap. Ze hadden een taak te volbrengen. Ids zette een stapje dichterbij en tikte de Inktaap zachtjes aan.

‘Hey, Inktaap... wakker worden,’ zei hij. ‘We weten dat je daar heerlijk ligt te slapen, en we gunnen het je van harte, maar de wereld buiten wacht niet langer op jou.’

De Inktaap slaakte een diepe zucht, bewoog zijn poten en deed langzaam, heel langzaam, zijn ogen open. Hij keek ze slaperig aan, alsof hij vanuit verre droom terug moest keren naar de werkelijkheid.

‘Het is zover,’ zei Oweis enthousiast. ‘Vandaag is het eindelijk 18 maart! De dag waar we het de hele tijd over hebben gehad, we wachten er al weken op! We gaan zo naar de uitreiking van de Inktaap. De zaal stroomt straks vol, de lampen gaan aan, en iedereen is enorm ongeduldig zolang de uitslag er nog niet is.’

De Inktaap wreef de laatste restjes slaap uit zijn ogen en keek ze vragend aan. Ze zagen de nieuwsgierigheid in zijn blik: wie hadden ze gekozen? Welk boek had hun hart gestolen en was hun keuze geworden?

‘We hebben er lang over nagedacht,’ begon Anne. ‘We hebben gediscussieerd, we hebben gelachen en we hebben diepe analyses losgelaten op alles wat we hebben gelezen. En hoewel we je dat paradijs van slaap zo gunnen, hebben we een besluit genomen dat ons weer helemaal wakker heeft geschud.’

Ids zei: ‘We twijfelden heel erg tussen twee boeken, twee mensen wilden het ene boek en de andere twee het andere. Uiteindelijk kwamen we tot de conclusie dat onze winnaar het best aansluit op de doelgroep, de jongeren.’

Oweis keek de Inktaap recht in zijn ogen. ‘Onze persoonlijke winnaar, de winnaar van ons vieren, is geworden: *Gebied 19*.’

Er viel een korte stilte, waarin de titel van het boek bleef hangen in de kamer. Het was een bijzonder moment. De keuze was eindelijk definitief. De Inktaap keek ze één voor één trots aan, deze keuze hadden ze zelfstandig gemaakt.

‘Zo is het,’ zei Iulian. ‘Dat is het boek dat echt past bij wat jongeren willen, dat ons heeft laten nadenken en dat we vandaag aan de wereld willen laten zien.’

Ids reikte de Inktaap een hand toe om hem overeind te helpen. ‘Kom op, tijd om die dromenwereld van je achter te laten. Utrecht roept. De uitreiking gaat zo beginnen!’

De Inktaap stond op, schudde zijn vacht uit en keek nog één keer om naar de plek waar hij zo heerlijk had liggen geslapen. Maar toen hij ze zag staan, helemaal klaar voor het de volle dag, met *Gebied 19* in hun gedachten, verscheen er een kleine twinkeling in zijn ogen.

Samen liepen ze de deur uit, de frisse ochtendlucht in, op weg naar de grote finale van de Inktaap.

Utrechts Stedelijk Gymnasium (USG)

Wij hebben ons laten inspireren door de schrijfstijl uit het boek *Het paradijs van slapen*, en hebben hier elementen (zoals de voicemails) uit gebruikt voor onze mening over de verschillende boeken. Ook hebben we via de Inktaap, die als dier met andere dieren kan praten, alle drie de verhalen van een mogelijke andere kant gezien en besproken.

Geschreven door:

Iulian Chiricuta

Oweis Kanakri

Ids Vergouwe

Anne Ypma

Met dank aan:

Falun Ellie Koos

Esther Gerritsen

Joost Oomen

Daphne Acoca

Esther Gerritsen **GEBIED 19**

'Briljant.' - NRC (●●●●●)

DE GEUS